

Nieuwsbrief STAB OGR Updates - Nummer 10, 2014

Nummer 10, 2014

Redactie: mr. G.A. Keus, mr. J.K. van de Poel, mr. ir. O.W.J.M. Scholte, mr. R. Veenhof en bc. K-RMT P.A.H.M. Willems.

INHOUDSOPGAVE

Rechtbank

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2014:1747](#) 11-03-2014

Harlingen/reactieve aanwijzing

Raad van State

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2014:1629](#) 07-05-2014

Emmen/bestuursdwang

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2014:1688](#) 07-05-2014

Zaanstad/bestuursdwang

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2014:1512](#) 30-04-2014

Mill en Sint Hubert/bestemmingsplan 'Buitengebied Mill en Sint Hubert'

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2014:1538](#) 30-04-2014

Harderwijk/planschade

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2014:1545](#) 30-04-2014

Súdwest-Fryslan/planschade

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2014:1398](#) 23-04-2014

Alphen aan den Rijn/bestemmingsplan 'Limes'

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2014:1421](#) 23-04-2014

Hengelo/bestemmingsplan 'De Zuivelhoeve'

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2014:1437](#) 23-04-2014

Renkum/omgevingsvergunning bouwen

Annotatie

Tonny Nijmeijer

Annotatie

Berthy van den Broek

Annotatie

mr. V.M.Y. van 't Lam

Annotatie

mr. D.S.P. Roelands-Fransen

Annotatie

Tycho Lam

RECHTSPRAAK

Harderwijk/planschade

Uit de omstandigheid dat in het Streekplan ter plaatse geen bedrijventerrein is voorzien, hebben appellanten niet mogen concluderen dat het bedrijventerrein definitief van de baan was.

Casus

Appellanten zijn sinds 24 december 1985 respectievelijk 16 juni 1988 eigenaar van twee woningen met de bijbehorende percelen. Appellanten hebben op 27 juni 2005, onderscheidenlijk 14 juni 2005, verzocht om vergoeding van schade ten gevolge van het bestemmingsplan 'Drielanden-Oost' dat op 29 maart 2000 in werking is getreden. In dit bestemmingsplan hebben de gronden, gelegen ten zuiden, ten westen en ten oosten van de locaties de bestemming 'Uit te werken Gemengde doeleinden' met de aantekening 'Wonen' gekregen, terwijl het gebied zuid-west in het daarvóór vigerende bestemmingsplan 'Drielanden 1989' gedeeltelijk de bestemming 'Agrarisch gebied met landschapswaarden' en voor het overige de bestemming 'Agrarisch gebied met bouwperceel' had.

De raad heeft de verzoeken afgewezen omdat uit het openbaar gemaakte 'ontwerp-Struktuurplan Harderwijk '80' en 'Eerste verkenning Drielanden van de gemeente Harderwijk maart 1983' volgt dat het gebied zuid-west mogelijk als 'werkgebied' zal worden aangewezen en daar ten minste drie woongebieden op ontwikkeld zullen worden. Gelet hierop, moesten appellanten, die de eigendom van de woning na de openbaarmaking van deze stukken verkregen, er rekening mee houden dat de planologische situatie van het gebied zuid-west in voor hen ongunstige zin zou veranderen.

Appellanten betogen dat reeds in 1984 en 1985 duidelijk was dat op het gebied zuid-west geen bedrijventerrein zou komen, zodat de planologische verslechtering voor hen niet voorzienbaar was. Door de economische crisis bestond destijds geen behoefte aan een bedrijventerrein en in 1985 was bepaald dat op de desbetreffende gronden een 'groene' bestemming zou komen. Uit de collegebesluiten uit 1984 en 1985 tot verkoop van de blote eigendom van gronden, gelegen aan de Weisteeg, volgt dat op het gebied zuid-west geen bedrijventerrein mogelijk zou worden gemaakt. Nu deze besluiten in openbare vergaderingen aan de orde zijn geweest,

bevatten deze concrete beleidsvoornemens die openbaar zijn gemaakt. Het Streekplan Veluwe 1987 stond evenmin bedrijvigheid op het gebied zuid-west toe. Nu planologisch beleid ook uit een streekplan kan blijken en op basis van een streekplan voorzienbaarheid kan worden aangenomen, kan uit het Streekplan worden afgeleid dat niet voorzienbaar was dat op de desbetreffende gronden een bedrijventerrein mogelijk zou worden, aldus appellanten.

Rechtsvraag

Kan voorzienbaarheid worden tegengeworpen?

Uitspraak

Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (bijv. uitspraak van 21 december 2011 in zaak nr. 201101503/1/H2), is voor het antwoord op de vraag of een planologische verandering buiten het eigen perceel voor de verzoeker voorzienbaar was, alleen de planologische situatie ten tijde van de aankoop van het eigen perceel van belang.

In het ontwerp-Strukturplan Harderwijk '80 is het gebied zuid-west als 'werkgebied zuid-west' aangemerkt. Dat ontwerp is op 15 oktober 1981 ongewijzigd vastgesteld, met dien verstande dat 'de lokatie van het bedrijfsterrein zuid-west niet als plaatsvast wordt beschouwd'. Op de plankaart bij het vastgestelde Strukturplan is het gebied zuid-west als werkgebied ingetekend. Gelet hierop, kon en moest een redelijk denkend en handelend koper bij de koop van een onroerende zaak in de buurt van het gebied zuid-west rekening houden met de mogelijkheid dat op het gebied zuid-west een bedrijventerrein zou worden gerealiseerd.

Dat kan anders worden door een nadien opgesteld concreet beleidsvoornemen dat openbaar is gemaakt vóór de dag waarop de verzoeker het perceel heeft gekocht (uitspraak van 21 oktober 2009 in zaak nr. 200900755/1/H2). In dit geval is evenwel, na de vaststelling van het Strukturplan Harderwijk '80, maar vóór de dag waarop appellanten eigenaar van hun woningen werden, geen concreet beleidsvoornemen openbaar gemaakt, volgens hetwelk in het gebied zuid-west toch geen bedrijventerrein zal worden gerealiseerd. De rechtbank heeft terecht door appellanten niet aannemelijk gemaakt geacht dat de collegebesluiten uit 1984 en 1985, dan wel de daaraan ten grondslag liggende adviezen, openbaar zijn gemaakt, nu daaruit, ofwel niet is op te maken dat deze openbaar waren, ofwel blijkt dat ze dat niet waren. Daar komt bij dat de raad te kennen heeft gegeven dat het in de jaren '80 niet gebruikelijk was om collegebesluiten, dan wel de daaraan ten grondslag liggende adviezen, te publiceren. Dat, als gesteld, was bepaald dat op de desbetreffende gronden een 'groene' bestemming zou komen te liggen, betekent evenmin dat op het Strukturplan Harderwijk '80 zou worden teruggekomen, nu daarbij in aanmerking is genomen dat op termijn moet worden bekeken welke bestemming

passend is voor dat gebied. Voorts heeft de raad er terecht op gewezen dat het ontbreken van een beoogd bedrijventerrein in het gebied zuid-west in het Streekplan geen indicatie van strijdigheid van het provinciaal en gemeentelijk beleid is, aangezien Harderwijk daarin als concentratiegemeente is aangewezen. Daarbij heeft de raad er evenzeer terecht op gewezen dat appellanten uit de omstandigheid dat in het Streekplan ter plaatse van het gebied zuid-west geen bedrijventerrein is voorzien, niet hebben mogen concluderen dat het bedrijventerrein definitief van de baan was, nu het gemeentelijke beleid, zoals vastgelegd in het Struktuurplan Harderwijk '80, overeind bleef en zij er niet van hebben mogen uitgaan dat het Streekplan niet aan het gewenste gemeentelijke beleid zou worden aangepast.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 30-04-2014

ECLI: ECLI:NL:RVS:2014:1538

Zaaknummer: 201305155/1/A2

Wetsartikelen: 49 WRO

RECHTSPRAAK

Súdwest-Fryslan/planschade

Een redelijk denkend en handelend koper kan er niet van uitgaan dat een structuurplan een vaststaande uitwerking van de toekomstige invulling van een gebied omvat.

Casus

Op 8 oktober 2010 heeft appellant bij het college een verzoek om een tegemoetkoming in planschade ingediend. Appellant heeft toegelicht schade te hebben geleden in de vorm van waardevermindering van zijn woning door inwerkingtreding van de bestemmingsplannen 'Bolsward Kom', vastgesteld op 16 september 2008, en 'Bolsward Hartwerdervaart', vastgesteld op 19 mei 2009, alsmede de door het college op 26 juli 2010 verleende ontheffing voor het oprichten van een vrijstaande woning op een perceel aan locatie B in Bolsward. Appellant heeft gesteld dat het uitzicht en de privacy sterk zijn aangetast, de lichtinval is verminderd en dat het perceel een minder fraaie ligging heeft ten opzichte van de omgeving. Het college heeft dit verzoek bij besluit van 15 maart 2012 afgewezen, omdat appellant, gelet op het structuurplan van de gemeente Bolsward er ten tijde van de aankoop van zijn perceel rekening mee heeft moeten houden dat infrastructuur ten behoeve van toekomstige woonbebouwing, alsmede woonbebouwing zou kunnen worden opgericht direct ten zuiden en zuidoosten van zijn perceel.

Ter zitting bij de Afdeling heeft appellant de bij het structuurplan gevoegde kaart getoond en daarbij nader toegelicht dat daarop ten zuiden en zuidoosten van zijn perceel een groenstrook van 80 meter is weergegeven. Deze groenstrook is in de bestemmingsplannen 'Bolsward Kom' en 'Bolsward Hartwerdervaart' in het geheel niet meer terug te vinden, aldus appellant.

Rechtsvraag

Kon appellant aan het structuurplan de verwachting ontlelen dat ten zuiden en zuidoosten van zijn perceel een groenstrook zou komen te liggen?

Uitspraak

Evenals bij een voorontwerp van een bestemmingsplan, waarop de rechtbank onder verwijzing naar de uitspraak van de Afdeling van 19 februari 2003 in zaak nr. 200202248/1 terecht heeft gewezen, kan een redelijk denkend en handelend koper er niet van uitgaan dat een structuurplan een vaststaande uitwerking van de toekomstige invulling van een gebied van de gemeente omvat. Een structuurplan behelst immers slechts een visie van de gemeente op een gewenste ruimtelijke ontwikkeling van een bepaald gebied in die gemeente op een bepaald tijdstip. Dat brengt met zich dat de uiteindelijke invulling van dit gebied in een bestemmingsplan wijzigingen ten opzichte van een structuurplan kan bevatten. Gelet op de inhoud van het structuurplan diende appellant rekening te houden met de ontwikkeling van een woongebied op de ten zuiden van zijn perceel gelegen gronden. Aan dit plan kon appellant echter op zichzelf niet de verwachting ontleenen dat ten zuiden en zuidoosten van zijn perceel een groenstrook zou komen te liggen, omdat de precieze invulling en omvang van het ten zuiden van het perceel van appellant geprojecteerde woongebied nog niet vaststond. Appellant moet dan ook worden geacht ten tijde van de aankoop van zijn perceel te hebben aanvaard dat de planologische situatie in – de hiervoor omschreven – voor hem ongunstige zin zou kunnen veranderen.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 30-04-2014

ECLI: ECLI:NL:RVS:2014:1545

Zaaknummer: 201305602/1/a2

Wetsartikelen: 6.1 Wro en 6.3 Wro

ANNOTATIE

Tonny Nijmeijer

1. Sinds de uitspraak ABRvS 16 november 2011, ECLI:NL:RVS:2011:BU4585 leek ter beantwoording van de vraag of sprake was van een bouwwerk in de zin van de Woningwet of de Wabo (het begrip bouwwerk wordt in beide wetten identiek ingevuld; zie o.a. ABRvS 19 maart 2014, ECLI:NL:RVS:2014:998), een onderscheid gemaakt te moeten worden tussen drijvende woonobjecten (zoals woonarken, marina's enz.; zie o.a. ABRvS 18 september 1997, *Gst.* 7079/6) en woonboten en woonschepen. Met betrekking tot woonschepen oordeelde de Afdeling in de uitspraak van 16 november 2011 namelijk het volgende (r.o. 2.4): 'Niet in geschil is dat de woonschepen metalen constructies zijn, die in het verleden zijn gebouwd om als schip te fungeren en die nog steeds kunnen varen. Ter zitting is komen vast te staan dat de woonschepen door middel van trossen van staalkabel en met een loopplank zijn verbonden met de kade. Voorts zijn de woonschepen aangesloten op nutsvoorzieningen en op het riool. Niet in geschil is dat de aansluiting op nutsvoorzieningen en de uit de milieuregelgeving voortvloeiende aansluiting op het riool, bestaande uit een aangekoppelde buis aan de zijkant van de woonschepen, eenvoudig zijn af te koppelen. Gelet op het vorenstaande zijn de woonschepen niet zodanig met de grond verbonden als bedoeld in artikel 1.1 van de Bouwverordening en derhalve niet aan te merken als bouwwerken.'

2. Voor een verschil in benadering tussen enerzijds drijvende woningen geen schip zijnde en woonschepen anderzijds, bestond en bestaat naar mijn idee geen goed argument. Waar het bij de kwalificatie als bouwwerk om gaat, is de vraag of de constructie bedoeld is om ter plaatse te functioneren. Dat een constructie kan worden verplaatst of zichzelf kan verplaatsen (door een aandrijfbron), doet volgens vaste rechtspraak niet ter zake (zie o.a. ABRvS 17 mei 2006, ECLI:NL:RVS:2006:AX2081; in die zaak werd de desbetreffende SRV-wagen overigens niet als bouwwerk aangemerkt omdat geen sprake was van een plaatsgebonden functioneren). Evenmin is de oorspronkelijke functie van de constructie ('gebouwd om als schip te fungeren') relevant. De overweging (zie r.o. 4) dat het in deze zaak van origine een zeilboot betreft en de overweging dat deze zeilboot niet meer kan zeilen en ook overigens niet zelfstandig kan voortbewegen, hadden mijns inziens dan ook geheel achterwege kunnen blijven. Uit de wijze waarop de zeilboot is afgemeerd, blijkt mijns inziens afdoende dat het

schip bedoeld is om langere tijd ter plaatse te functioneren. Meer is voor de kwalificatie als bouwwerk niet nodig (dat sprake is van een constructie van enige omvang staat uiteraard niet ter discussie). Opmerkingen over zeilen en motoren maken het onnodig verwarrend.

Tenminste: ik neem aan dat als deze voormalige zeilboot nog wel zelfstandig zou kunnen voortbewegen, dat in dezen op geen enkele wijze zou afdoen aan de kwalificatie 'bouwwerk' in de zin van de Wabo.

3. Naar aanleiding van deze uitspraak bereikte mij vanuit verschillende gemeenten het geluid dat er nu wel de nodige handhavingskwesties te verwachten zijn, omdat menig woonboot geen bouwvergunning of omgevingsvergunning voor bouwen heeft. Dat is in strijd met artikel 2.3a van de Wabo. Ik volsta op deze plaats met de opmerking dat eventuele handhavingsperikelen niet van invloed behoren te zijn op het zo zuiver en werkbaar mogelijk houden van het cruciale begrip 'bouwwerk'.

ANNOTATIE

Berthy van den Broek

1. In de drie betreffende uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ECLI:NL:RVS:2014:631, ECLI:NL:RVS:2014:1037 en ECLI:NL:RVS:2014:745) staat de vraag centraal in hoeverre bepaalde bouw- en gebruiksmogelijkheden buiten beschouwing kunnen worden gelaten bij de planvergelijking. Het vaste uitgangspunt is dat bij de planvergelijking moet worden uitgegaan van een maximale verwezenlijking van de mogelijkheden, tenzij dit met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid is uit te sluiten.
2. De eerste uitspraak d.d. 26 februari 2014 (OGR 2014-0065, ECLI:NL:RVS:2014:631) betreft de vraag of het oude bestemmingsplan zelfstandige bouwmogelijkheden bood, die door een nieuw bestemmingsplan zijn wegbestemd. Op grond van het oude bestemmingsplan rustte op de percelen weliswaar de bestemming 'Woondoeleinden' maar het bestaande aantal woningen en garageboxen binnen deze bestemming mocht niet worden vergroot. In navolging van de SAOZ oordelen zowel de rechtbank als de Afdeling bestuursrechtspraak dat het oude bestemmingsplan geen zelfstandige bouwmogelijkheden voor extra woningen op de percelen bood. Er mochten immers pas nieuwe woningen worden gebouwd na onttrekking dan wel sloop van woningen van derden binnen de bestemming 'Woondoeleinden'.
3. In de uitspraak wordt verwezen naar de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak d.d. 24 december 2003 (nr. 200300722/1), omdat ook in die zaak de realisatie van een bouwmogelijkheid afhankelijk was van derden. In deze zaak oordeelde de Afdeling dat geen sprake was van een zelfstandige bouwkwavel omdat uitsluitend bij samenvoeging van het perceel en de naastgelegen gronden de bouw van een woning mogelijk was.
4. De redenering in de genoemde uitspraken is helder en redelijk: aangezien er geen zelfstandige bouwmogelijkheden op de percelen bestonden, kan het wegbestemmen van deze bouwmogelijkheden niet leiden tot een nadeliger situatie. Men zou kunnen zeggen dat in deze situatie de aanspraak op schadevergoeding stukloopt bij de boordeling welke maximale bouwmogelijkheden het oude bestemmingsplan bood. Aangezien het oude bestemmingsplan geen zelfstandige bouwmogelijkheden voor nieuwe woningen bood, is de aanvrager ten

gevolge van het nieuwe bestemmingsplan niet in een planologisch nadeliger positie komen te verkeren.

5. In de tweede (ECLI:NL:RVS:2014:1037) en derde uitspraak (ECLI:NL:RVS:2014:745) stond weliswaar vast dat het bestemmingsplan bepaalde gebruiksmogelijkheden bood, maar was in geschil of verwezenlijking daarvan met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid kon worden uitgesloten. De uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak d.d. 26 maart 2014 is een bevestiging van de strenge jurisprudentielijn op dit punt. Het oordeel dat de realisering van een winkelbestemming in economisch opzicht niet waarschijnlijk is, betekent nog niet dat deze met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid is uitgesloten.

6. De uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak d.d. 5 maart 2014 is complexer. Op een perceel rustte volgens het bestemmingsplan de bestemming 'Bedrijfsdoeleinden'. Door middel van de verlening van een vrijstelling werd een gebouw mogelijk met ruimte voor vijf appartementen. De rechtbank oordeelde dat als gevolg van de vrijstelling de op het perceel vigerende bestemming 'Bedrijfsdoeleinden' niet is komen te vervallen, maar dat met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid kan worden uitgesloten dat die bestemming op het perceel kan worden verwezenlijkt. Naar het oordeel van de rechtbank levert dit een planologisch voordeel op, dat mag worden betrokken bij de beoordeling of het vrijstellingsbesluit heeft geleid tot een planologisch nadeliger situatie.

7. Dit oordeel lijkt in strijd te zijn met eerdere jurisprudentie, waarin de Afdeling oordeelde dat de verlening van een vrijstelling geen voordeel kan veroorzaken dat er louter uit bestaat dat een nadelige bestemming in het oude bestemmingsplan niet meer kan worden verwezenlijkt (zie ABRvS 12 januari 2011, *BR* 2011/61, m.nt. Van Heijst, *AB* 2011, 144, m.nt. G.M. van den Broek, *Gst.* 2011/34). De ratio van deze jurisprudentie is dat de verlening van een vrijstelling de bestemming onverlet laat, zodat in beginsel ook na verlening en feitelijke verwezenlijking van een vrijstelling niet met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid kan worden uitgesloten dat de bestemming in de toekomst nog zal worden verwezenlijkt.

8. De Afdeling oordeelt in de onderhavige uitspraak echter dat als gevolg van de vrijstelling met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid kon worden uitgesloten dat op de begane grond van het appartementengebouw nog steeds een ambachtsbedrijf kon worden uitgeoefend. Daarbij acht de Afdeling het van belang dat ingrijpende bouwkundige aanpassingen nodig zouden zijn geweest om een appartement of appartementen op de begane grond geschikt te maken voor de uitoefening van een ambachtelijk bedrijf. Aangezien kort na het verlenen van de vrijstelling een bestemmingsplan in procedure werd gebracht, waardoor de bestemming 'Bedrijfsdoeleinden' zou komen te vervallen, konden deze bouwkundige aanpassingen met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid worden uitgesloten.

9. Gelet op de verschillen tussen beide zaken en mede gelet op het feit dat de Afdeling geen afstand neemt van haar overwegingen in de uitspraak van 12 januari 2011, concludeer ik dat nog steeds geldt dat de enkele verlening van een vrijstelling niet leidt tot het oordeel dat verwezenlijking van de bestemming met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid is uitgesloten. Dat kan anders zijn wanneer na verlening van de vrijstelling de bestemming zelf ook wordt aangepast, zo blijkt ook reeds uit ABRvS 5 augustus 2009, *BR 2009/180*, m.nt. J.W. van Zundert.

ANNOTATIE

mr. V.M.Y. van 't Lam

1. Uit de onderhavige uitspraak volgt – kort samengevat – dat aan een omgevingsvergunning voor een milieuneutrale verandering voorschriften kunnen worden verbonden die de milieugevolgen beperken ten opzichte van de vigerende vergunning. Voor zover mij bekend overweegt de Afdeling dat voor het eerst met zo veel woorden. Ik ga daarop nader in in randnummer 3. Eerst sta ik nog kort stil bij de regeling van de omgevingsvergunning voor een milieuneutrale verandering.

2. Bij besluit van 28 april 2011 heeft het bevoegd gezag een omgevingsvergunning verleend voor onder meer het (milieuneutraal) veranderen van de inrichting voor de productie van diervoeding. Een omgevingsvergunning voor een milieuneutrale verandering wordt voorbereid met de reguliere voorbereidingsprocedure en dus niet met afdeling 3.4 Awb (art. 3.10 lid 3 Wabo en art. 2.14 lid 5 Wabo). Voorts geldt een ander beoordelingskader dan voor de ‘reguliere’ omgevingsvergunning voor milieu ex artikel 2.1 lid 2 onder e Wabo. Een vergunning als bedoeld in artikel 3.10 lid 3 Wabo is immers alleen mogelijk als:

- a. de verandering niet leidt tot andere of grotere nadelige gevolgen voor het milieu dan volgens de geldende omgevingsvergunning zijn toegestaan;
- b. er geen sprake is van de verplichting tot het maken van een milieu-effectrapport als bedoeld in hoofdstuk 7 van de WMB;
- c. de verandering niet leidt tot een andere inrichting of mijnbouwwerk dan waarvoor eerder een omgevingsvergunning is verleend (zie art. 3.10 lid 3 Wabo).

Als aan deze drie voorwaarden is voldaan, dan moet de omgevingsvergunning worden verleend. Dat volgt uit artikel 2.14 lid 5 Wabo. Dat betekent dat aan de hand van deze drie voorwaarden zowel moet worden gezien óf een verandering kan worden vergund met artikel 3.10 lid 3 Wabo én of de vergunning daadwerkelijk moet worden verleend (zie hierover ook K.J. de Graaf en N.G. Hoogstra in hun annotatie bij ABRvS 7 november 2011, *MenR* 2012/37).

In casu is volgens de Afdeling aan deze voorwaarden voldaan. Dat blijkt onder meer uit een

rapport dat bij de aanvraag was verstrekt (zie r.o. 4.2).

3. De hiervoor beschreven regeling vervangt de zogenaamde 8.19-melding die voor de Wabo was geregeld in artikel 8.19 Wm (oud). Hoewel de wetgever in het algemeen steeds heeft gesteld dat de Wabo geen materiële wijzigingen beoogt, blijkt dat bij de omgevingsvergunning voor een milieuneutrale verandering toch het geval te zijn. Zo wordt in het kader van de Wabo voor milieuneutrale veranderingen voortaan een vergunning verleend, terwijl in het kader van de Wm voor diezelfde veranderingen een melding werd gedaan. Voorts wijzigde volgens vaste jurisprudentie de artikel 8.19 WMB-melding de vergunning niet (zie o.a. ABRvS 21 augustus 2002, *AB* 2003/28, m.nt. F.C.M.A. Michiels). Zeker na de onderhavige uitspraak blijkt dat in de Wabo wel het geval te zijn. Uit de uitspraak volgt namelijk dat er voorschriften aan een dergelijke vergunning mogen worden verbonden die de milieugevolgen beperken ten opzichte van de vigerende vergunning. Volgens de Afdeling staan de Wabo en het Bor er namelijk niet aan in de weg dat voorschriften worden verbonden aan een omgevingsvergunning voor een milieuneutrale verandering. De Afdeling stelt mijns inziens terecht dat het karakter van de milieuneutrale verandering met zich brengt dat deze voorschriften niet kunnen leiden tot ruimere toegestane milieugevolgen dan op grond van de bestaande omgevingsvergunning zijn toegestaan. Vervolgens overweegt de Afdeling dat er geen belemmering bestaat om aan de vergunning voorschriften met betrekking tot de bewuste milieuneutrale verandering te verbinden die leiden tot beperktere toegestane milieugevolgen dan op grond van de bestaande omgevingsvergunning zijn toegestaan. Opvallend vind ik dat de Afdeling – anders dan de rechtbank in eerste aanleg – in deze zaak niet expliciet ingaat op de wetsgeschiedenis. Daar staat namelijk dat ‘als het bevoegd gezag tot de conclusie komt dat de milieucontouren van de vergunning te ruim zijn (dus de vergunning aangepast moet worden wat betreft de toegestane milieugevolgen), zal een procedure tot wijziging van de vergunning moeten worden gestart. Op de voorbereiding tot wijziging van de vergunning is de uitgebreide voorbereidingsprocedure van toepassing’. Hoewel de passage mij niet geheel duidelijk is (zie ook mijn noot in *StAB* bij ABRvS 24 juli 2013, nr. 201203790/1/A4, *StAB* 13-103 over een milieuneutrale verandering), leid ik daaruit af dat een beperking van de voorschriften niet mogelijk is via de milieuneutrale verandering. Ook de rechtbank lijkt in eerste aanleg deze passage zo te hebben uitgelegd. Volgens de Afdeling is een beperking van de milieugevolgen echter wel mogelijk via een milieuneutrale verandering. Het had mijns inziens niet misstaan als de Afdeling wel expliciet was ingegaan op de hiervoor geciteerde passage. Uit deze uitspraak volgt in elk geval dat volgens de Afdeling aan een omgevingsvergunning voor een milieuneutrale verandering voorschriften mogen worden verbonden die de milieugevolgen beperken ten opzichte van de vigerende vergunning. Er zal moeten worden afgewacht of dit een bestendige lijn zal zijn.

(Deze uitspraak is ook gepubliceerd in de *AB* 2014/117, m.nt. A.G.A. Nijmeijer en in *MenR* 2014/60, m.nt. B. Arentz.)

ANNOTATIE

mr. D.S.P. Roelands-Fransen

1. Bij het opstellen van bestemmingsplannen en verlenen van medewerking aan ruimtelijke ontwikkelingen door middel van een omgevingsvergunning strijdig gebruik dienen onder meer algemene regels in provinciale verordeningen in acht te worden genomen. Er is een aantal manieren waarop deze algemene regels kunnen doorwerken in het gemeentelijk ruimtelijk beleid. Zo kunnen gedeputeerde staten op grond van artikel 3.8 lid 6 Wro een zogenoemde reactieve aanwijzing geven indien een (deel van een) vastgesteld bestemmingsplan in strijd met een instructieregel in de provinciale verordening wordt vastgesteld. Als gevolg van die reactieve aanwijzing, treedt het bewuste deel van het bestemmingsplan niet in werking. Met inachtneming van artikel 4.1a Wro kan in een provinciale verordening een ontheffingsmogelijkheid worden opgenomen van instructieregels 'voor zover de verwezenlijking van het gemeentelijk ruimtelijk beleid wegens bijzondere omstandigheden onevenredig wordt belemmerd in verhouding tot de met die regels te dienen provinciale belangen'. Indien strijdigheid met een provinciale verordening op voorhand door een gemeentebestuur wordt vastgesteld, kan aan gedeputeerde staten een ontheffing worden gevraagd. Op grond van artikel 8.3 lid 4 Wro worden het besluit omtrent het verlenen van die ontheffing en het besluit omtrent vaststelling van het bestemmingsplan voor de mogelijkheid van beroep als één besluit aangemerkt. De bedoeling van de wetgever is om deze algemene ontheffingsmogelijkheid beperkt te houden tot die gevallen waar bij het vaststellen van de algemene regels geen rekening mee kon worden gehouden (zie *Kamerstukken II* 2011/12, 32821, 9, p. 2). Een voorbeeld van de reikwijdte van die ontheffingsmogelijkheid toont de uitspraak van 5 februari jl. (OGR 2014-0029). In die uitspraak staat een bestemmingsplan centraal dat voorziet in de uitbreiding van een dierenpension. Om deze uitbreiding mogelijk te maken is ten behoeve van de vaststelling van het bestemmingsplan door gedeputeerde staten een ontheffing verleend van de provinciale verordening. In beroep wordt op basis van artikel 8.3 lid 4 Wro zowel het bestemmingsplan als de door gedeputeerde staten verleende ontheffing bestreden. Bijzonder aan de uitspraak is dat de Afdeling op basis van het ingestelde beroep niet toetst of de ontheffing in overeenstemming is met de provinciale verordening, maar toetst of de bevoegdheid in de provinciale verordening tot het verlenen van ontheffing door

gedeputeerde staten in overeenstemming is met artikel 4.1a Wro. De Afdeling stelt vast dat de ontheffingsmogelijkheid in de provinciale verordening een ruimere strekking heeft dan waartoe artikel 4.1a Wro voorziet, aangezien de provinciale verordening in een ontheffingsmogelijkheid voorziet 'indien zwaarwegende argumenten dit rechtvaardigen en het bedrijf belangrijk is voor de werkgelegenheid'. De Afdeling stelt vast dat de ontheffingsmogelijkheid uit de provinciale verordening wegens die (te) ruime strekking onverbindend is en vernietigt als gevolg daarvan het, met inachtneming van de ten onrechte verleende ontheffing, vastgestelde bestemmingsplan. De Afdeling volgt de gemeenteraad niet in haar stelling dat als gevolg van de onverbindendheid van de ontheffingsmogelijkheid, ook het in de provinciale verordening neergelegde verbod (waarvan werd beoogd om ontheffing te kunnen verlenen) voor vernietiging in aanmerking komt aangezien van strijd met artikel 4.1 lid 1 Wro geen sprake is. Hoewel deze redenering op zichzelf goed te volgen is, kan men zich wel afvragen of de in de provinciale verordening opgenomen algemene regel (instructieregel) zo strikt geformuleerd zou zijn geweest indien op voorhand duidelijk was dat een ontheffing daarvan maar in zeer beperkte mate aan de orde zou kunnen zijn.

2. Een (ambtshalve) toetsing van de provinciale verordening aan de Wro vindt niet altijd plaats. Een voorbeeld daarvan vormt de uitspraak van 29 januari 2014 (OGR 2014-0023). Centraal staat het bestemmingsplan 'Limes' ten aanzien waarvan gedeputeerde staten van Zuid-Holland meerdere reactieve aanwijzingen hebben gegeven. Een van die reactieve aanwijzingen is gericht tegen een planonderdeel dat het mogelijk maakt om bestaande bedrijfsbebouwing te slopen en vijf nieuwe woningen te bouwen. Op grond van de provinciale verordening zijn nieuwe woningen in bebouwingslinten enkel onder voorwaarden mogelijk. Een van die voorwaarden betreft een financiële compensatie voor oppervlakte die minder is gesloopt dan de in de provinciale verordening genoemde oppervlaktes. Kennelijk is aan die voorwaarde niet voldaan want de Afdeling bestuursrechtspraak overweegt in r.o. 4.3 expliciet dat de reactieve aanwijzing niet is gegeven vanwege de al dan niet aanwezige mogelijkheid dat sprake is van volumereductie maar omdat de financiële afdracht van de in het plan voorziene vijf woningen niet is geregeld. De Afdeling verklaart het beroep tegen de reactieve aanwijzing ongegrond en laat deze in stand. De Afdeling toetst in dit geval niet (ambtshalve) of dit onderdeel van de provinciale verordening wel voorziet in een provinciaal (ruimtelijk) belang in de zin van artikel 4.1 Wro. Vanwege de aard van de reactieve aanwijzing, zou dit – mede gelet op de onderhavige uitspraak van 5 februari jl – niet vreemd zijn geweest. Onder verwijzing naar vaste jurisprudentie oordeelt de Afdeling bestuursrechtspraak in deze uitspraak eveneens dat artikel 3.8 lid 4 Wro meebrengt dat in de zienswijze door gedeputeerde staten op duidelijke wijze dient te worden aangegeven op welke onderdelen het ontwerpbestemmingsplan in overeenstemming moet worden gebracht met de provinciale verordening (r.o. 2.2). Het ontbreken van een zienswijze op een onderdeel waarvoor een

reactieve aanwijzing is gegeven, leidt dan ook tot vernietiging van die reactieve aanwijzing. Tot slot is deze uitspraak van belang omdat de Afdeling bestuursrechtspraak daarin onder verwijzing naar vaste jurisprudentie herhaalt dat de strekking van een aanwijzingsbesluit niet hoeft te worden afgeleid uit de overwegingen die in het aanwijzingsbesluit zijn opgenomen, het dictum is bepalend (r.o. 3.2). Het bijzondere van deze uitspraak is echter dat de Afdeling een kennelijke verschrijving in het dictum – het dictum sprak over de *aanduiding* wonen in plaats van de *bestemming* wonen – passeert met de onderbouwing dat dit niet tot rechtsonzekerheid leidt. De betreffende reactieve aanwijzing blijft daarom in stand.

3. In de uitspraak van 12 maart jl. (OGR 2014-0073) is sprake van een bestemmingsplan dat voorziet in de aanleg van een (zonne)energiepark. De Afdeling oordeelt, kort gezegd, dat het bestemmingsplan in strijd is vastgesteld met de provinciale ruimtelijke verordening en vernietigt als gevolg daarvan het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan. Uit de uitspraak wordt niet duidelijk of tegen het ontwerpbestemmingsplan een zienswijze door gedeputeerde staten is ingediend. Duidelijk is in ieder geval dat een reactieve aanwijzing door gedeputeerde staten op grond van artikel 3.8 lid 6 Wro is uitgebleven. Met andere woorden: kennelijk vonden gedeputeerde staten dat van strijdigheid met de provinciale ruimtelijke verordening geen sprake was. Deze uitspraak maakt daardoor (opnieuw) duidelijk dat het uitblijven van interventie door gedeputeerde staten geen vrijbrief oplevert voor het doorstaan van de (marginale) rechterlijke toets aan de provinciale ruimtelijke regels.

ANNOTATIE

Tycho Lam

1. Sinds 1 oktober 2012 (*Stb.* 2012, 388) bepaalt artikel 3.1.6 lid 2 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) dat de toelichting van een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, moet voldoen aan de volgende voorwaarden: (a) er wordt beschreven dat de voorgenomen stedelijke ontwikkeling voorziet in een actuele ruimtelijke behoefte, (b) indien uit de beschrijving, bedoeld onder a, blijkt dat sprake is van een actuele regionale behoefte, wordt beschreven in hoeverre in die behoefte binnen bestaand stedelijk gebied van de betreffende regio kan worden voorzien door benutting van beschikbare grond voor herstructurering, transformatie of anderszins, en, (c) indien uit de beschrijving bedoeld in onderdeel b blijkt dat de stedelijke ontwikkeling niet binnen het bestaand stedelijk gebied van de betreffende regio kan plaatsvinden, wordt beschreven in hoeverre wordt voorzien in die behoefte op locaties die, gebruikmakend van verschillende middelen van vervoer, passend ontsloten zijn of als zodanig worden ontwikkeld. Inmiddels is de stroom jurisprudentie over de toepassing van artikel 3.1.6 lid 2 van het Bro flink op gang gekomen. Zie over deze jurisprudentie S. Hillegers en T.E.P.A. Lam, 'Kroniek omgevingsrecht', *Gst.* 2013/123 en J.C. van Oosten en H. Doornhof, 'Ontwikkelingen in het ruimtelijke ordeningsrecht 2013', *BR* 2014/27. De uitspraken van 5 februari 2014 (ECLI:NL:RVS:2014:340), 19 februari 2014 (ECLI:NL:RVS:2014:570) en 26 februari 2014 (ECLI:NL:RVS:2014:653) kunnen aan de lijst worden toegevoegd.

2. Om te beginnen de uitspraken van 5 februari 2014 (ECLI:NL:RVS:2014:340) en 26 februari 2014 (ECLI:NL:RVS:2014:653). Ik beperk mij tot een bespreking de uitspraak van 5 februari 2014; de uitspraak van 26 februari ligt in dezelfde lijn. In de eerstgenoemde uitspraak staat een wijzigingsbevoegdheid centraal op grond waarvan burgemeester en wethouders een wijzigingsplan kunnen vaststellen dat een uitbreiding van een bestaand bedrijventerrein mogelijk maakt. Gelet op de in artikel 1.1.1 van het Bro vastgelegde omschrijving van het begrip 'stedelijke ontwikkeling' (stedelijke ontwikkeling: ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen) twisten partijen niet over de vraag of de uitbreiding als een nieuwe stedelijke ontwikkeling in de zin van artikel 3.1.6 lid 2 van het Bro moet worden

aangemerkt. Hamvraag is of er in het kader van het moederplan waarin de wijzigingsbevoegdheid is vastgelegd al moet worden getoetst aan artikel 3.1.6 lid 2 van het Bro of dat deze toets mag worden doorgeschoven naar de procedure omtrent de vaststelling van het wijzigingsplan. De Afdeling overweegt dat de raad reeds bij het opnemen van de wijzigingsbevoegdheid inzicht moet geven in de vraag of binnen de planperiode met een regionale behoefte aan de mogelijk te maken ontwikkeling rekening moet worden gehouden en of deze ontwikkeling in het licht van de overige in artikel 3.1.6 lid 2 Bro geformuleerde voorwaarden binnen het plangebied zal kunnen worden gerealiseerd. Hiermee wordt aangesloten bij de vaste jurisprudentie van de Afdeling inzake de toetsing van wijzigingsbevoegdheden. Zie bijvoorbeeld ABRvS 31 augustus 2011 (ECLI:NL:RVS:2011:BR6363, *JM* 2011/115). In deze uitspraak verwoordt de Afdeling het aldus: 'Met het bestaan van de wijzigingsbevoegdheid in het plan kan de aanvaardbaarheid van de nieuwe bestemmingen binnen het gebied waarop die wijzigingsbevoegdheid betrekking heeft in beginsel als een gegeven worden beschouwd indien voldaan wordt aan de bij het plan gestelde wijzigingsvoorwaarden. Derhalve moet reeds bij het opnemen van een wijzigingsbevoegdheid die woningbouw mogelijk maakt, worden beoordeeld of woningbouw in het gebied waarop de wijzigingsbevoegdheid rust, vanuit een oogpunt van een goede ruimtelijke ordening, in beginsel aanvaardbaar is.' Dat in artikel 3.1.6 lid 2 van het Bro uitsluitend wordt gerept over 'een bestemmingsplan' noopt niet tot een andersluidend oordeel, omdat op grond van artikel 1.1.1 lid 3 van het Bro onder een bestemmingsplan mede een wijzigings- of uitwerkingsplan wordt begrepen. Zie over beide uitspraken ook *BR* 2014/55.

3. In de uitspraak van 19 februari 2014 (ECLI:NL:RVS:2014:570) gaat het eveneens om een bestemmingsplan dat de uitbreiding van een bedrijventerrein mogelijk maakt. De gemeenteraad betoogt dat geen sprake is van een stedelijke ontwikkeling, omdat in verband met een herstructurering van een bestaand bedrijventerrein binnen de planperiode, de oppervlakte aan bedrijventerreinen per saldo niet zal toenemen. De Afdeling gaat daar terecht niet in mee. Dat sprake is van een herstructurering doet immers niet af aan het feit dat de uitbreiding van het bedrijventerrein is voorzien op percelen die voorheen bestemd waren als natuurgebied. Ter plaatse van de uitbreiding is er daardoor sprake van een nieuwe stedelijke ontwikkeling die getoetst moet worden aan artikel 3.1.6 lid 2 van het Bro. Uiteraard kan het feit dat er sprake is van een herstructurering wel een onderdeel vormen van de in de toelichting op te nemen verantwoording. Aangezien in de verantwoording alleen de lokale vraag en het lokale aanbod in beeld was gebracht en geen aandacht was besteed aan de regionale behoefte, kan de verantwoording de toets aan artikel 3.1.6 lid 2 van het Bro niet doorstaan en wordt het bestemmingsplan vernietigd.

RECHTSPRAAK

Emmen/bestuursdwang

Tunnelkassen zijn gebouwen.

De tunnelkassen vormen vanwege de daarover gespannen folie overdekte met wanden omsloten ruimten en zijn vanwege hun hoogte voor mensen toegankelijk. Daarbij is van belang dat voor de beantwoording van de vraag of de tunnelkassen als gebouw moeten worden aangemerkt, moet worden uitgegaan van de constructie waarin over de bogen folie is gespannen, nu de folie ten minste gedurende een aaneengesloten periode van drie maanden aanwezig is.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 07-05-2014

ECLI: ECLI:NL:RVS:2014:1629

Zaaknummer: 201304445/1/A1

Wetsartikelen: 2.1 lid 1 aanhef en onder a Wabo

RECHTSPRAAK

Zaanstad/bestuursdwang

Bor. Meting van de hoogte van een erfafscheiding.

Volgens de nota van toelichting bij het Bor leidt het criterium in artikel 1, tweede lid, onder b, van bijlage II bij het Bor, dat niet bij het verdere verloop van het terrein passende ophogingen of verdiepingen aan de voet van het bouwwerk buiten beschouwing moeten blijven, ertoe dat gronden niet eerst vrijelijk en ongelimiteerd opgehoogd kunnen worden, waarna vervolgens vanaf dat nieuwe peil de hoogtebepaling van het vergunningvrije bouwwerk kan plaatsvinden. Bij de beoordeling of een ophoging past bij het verloop van het terrein dienen niet alleen het desbetreffende perceel, maar ook de omliggende percelen te worden betrokken. Indien ophogingen of verdiepingen zijn aangebracht die niet bij het natuurlijk verloop van de grond passen, behoren deze bij het meten van de hoogte van het bouwwerk buiten beschouwing te worden gelaten. In dat geval dient te worden gemeten vanaf de oorspronkelijke, voor de plaatsgevonden ophoging of verdieping aanwezige, als natuurlijk aan te merken terreinhoogte. Een uitzondering hierop geldt voor situaties waarin ophogingen of verdiepingen noodzakelijk zijn om het bouwwerk te kunnen realiseren.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 07-05-2014

ECLI: ECLI:NL:RVS:2014:1688

Zaaknummer: 201308004/1/A1

Wetsartikelen: 1 lid 2 aanhef en onder b bijlage II Bor

RECHTSPRAAK

Mill en Sint Hubert/bestemmingsplan 'Buitengebied Mill en Sint Hubert'

Zone voor hoogspanningsleiding. Gezondheidseffectscreening.

Volgens TenneT is de benodigde zone voor een hoogspanningsleiding afhankelijk van de hoogte en de breedte van de masten, de afstand tussen de masten onderling en het spanningsniveau van de hoogspanningsleiding en moet rekening worden gehouden met de zogenoemde uitzwaai van de hoogspanningsleiding en de omstandigheid dat bij een spanning van 380 kV elektriciteit kan overslaan zonder fysiek contact. Voorts moet in verband met de kans op overslag bij een spanning van 380 kV een veiligheidsafstand van 6 m worden aangehouden. De raad heeft in reactie hierop ter zitting volstaan met verwijzing naar een advies van het voormalige ministerie van Volksgezondheid, Ruimtelijke Ordening en Milieu, waarin zou zijn geadviseerd een afstand van 2 x 30 m aan te houden. Nu niet is gebleken dat dit advies is toegesneden op de hier aan de orde zijnde situatie en de raad zelfs een smallere zone in het plan heeft opgenomen, heeft hij onvoldoende onderzocht of de in het plan opgenomen zone uit een oogpunt van veiligheid breed genoeg is.

De raad dient in het kader van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat te onderzoeken of een plan niet zodanige risico's voor de volksgezondheid meebrengt dat, gelet daarop, een aanvaardbaar woon- en leefklimaat onvoldoende is gewaarborgd. In de gezondheidseffectscreening is ook onderzocht wat de invloed is van het plan op onder meer de milieuaspecten fijnstof en geur, nu fijnstof en geur een effect kunnen hebben op de volksgezondheid. Gelet hierop heeft de raad in het kader van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat bij de vaststelling van het plan in redelijkheid waarde kunnen hechten aan de resultaten van deze screening.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 30-04-2014

ECLI: ECLI:NL:RVS:2014:1512

Zaaknummer: 201206940/1/R3

RECHTSPRAAK

Hengelo/bestemmingsplan 'De Zuivelhoeve'

Uitbreiding zuivelproductenfabriek. Productiecapaciteit dan wel verwerkingscapaciteit. MER. Maximale mogelijkheden. SER-ladder. Strijd met omgevingsverordening.

Op grond van het bestemmingsplan bedraagt de maximaal toegestane verwerkingscapaciteit van 40.000 ton grondstoffen per jaar. In het MER is echter uitgegaan van een productiecapaciteit van 40.000 ton per jaar. Gelet hierop is in het MER niet uitgegaan van de maximale planologische mogelijkheden van het bestemmingsplan en zijn de mogelijke milieueffecten van het bestemmingsplan plan onvoldoende onderzocht in het MER.

Naar het oordeel van de Afdeling heeft de raad zich in het kader van artikel 3.1.6, tweede lid, aanhef en onder b, van het Bro in het onderhavige geval in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat niet binnen bestaand stedelijk gebied in de regio in de regionale behoefte kan worden voorzien door benutting van beschikbare gronden door herstructurering, transformatie of anderszins. Hierbij wordt voorts van belang geacht dat het hier gaat om de uitbreiding van een bestaand bedrijf dat reeds van oudsher op die locatie gevestigd is. Het voorgaande is in de plantoelichting evenwel niet aan de hand van het toetsingskader van artikel 3.1.6, tweede lid, onder a en b, van het Bro inzichtelijk gemaakt. Evenmin is aan de hand van artikel 3.1.6, tweede lid, aanhef en onder c, van het Bro in de plantoelichting beschreven in hoeverre de voorziene stedelijke ontwikkeling, gebruik makend van verschillende middelen van vervoer, passend wordt ontsloten. Het bestemmingsplan is dan ook in strijd met artikel 3.1.6, tweede lid, van het Bro vastgesteld.

In de plantoelichting wordt in het kader van het provinciale beleid aan de hand van het toetsingskader van de Omgevingsvisie Overijssel ingegaan op de voorziene ontwikkeling. Nu in de plantoelichting alleen wordt beschreven in hoeverre wordt voldaan aan het provinciale beleid zoals dat thans is neergelegd in de Omgevingsvisie Overijssel, is naar het oordeel van de Afdeling niet inzichtelijk in hoeverre de raad het relevante toetsingskader van de omgevingsverordening in acht heeft genomen.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 23-04-2014

ECLI: ECLI:NL:RVS:2014:1421

Zaaknummer: 201304503/1/R1

Wetsartikelen: 3.1.6 lid 2 aanhef en onder b Bro

RECHTSPRAAK

Renkum/omgevingsvergunning bouwen

Vrijstellingsbesluit en verlening bouwvergunning. Aanwenden rechtsmiddelen na invoering Wabo. Ontvankelijkheid.

De bij besluit van 22 juli 2010 verleende vrijstelling is verleend met toepassing van artikel 19, tweede lid, van de WRO en heeft zowel betrekking op bouwactiviteiten als op niet-bouwactiviteiten. Voor zover de vrijstelling ziet op de bouwactiviteiten, volgt uit artikel 46, zesde lid, van de Woningwet, zoals dat luidde ten tijde van het besluit van 22 juli 2010, dat eerst rechtsmiddelen kunnen worden aangewend bij verlening van de desbetreffende bouwvergunning. Ingevolge artikel 1.5, eerste lid, van de Invoeringswet Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt een vrijstelling die met toepassing van artikel 19 van de WRO is verleend, aangemerkt als een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Uit de Invoeringswet Wabo volgt voorts dat de bepalingen uit de Woningwet niet langer van toepassing zijn op het onderhavige geschil nu de aanvraag om omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen na 1 oktober 2010 is ingediend. Strikte toepassing van het in de Invoeringswet Wabo opgenomen overgangsrecht brengt derhalve met zich dat de vrijstelling, of delen daarvan, als gevolg van de inwerkingtreding van de Wabo en het ter zake getroffen overgangsrecht in het geheel niet appellabel zijn. Een dergelijke opvatting kan met het oog op de rechtszekerheid en rechtsbescherming niet worden gevolgd. Redelijke toepassing van de Wabo en het daarop van toepassing zijnde overgangsrecht zoals neergelegd in de Invoeringswet Wabo brengt daarom naar het oordeel van de Afdeling met zich dat het besluit van 22 juli 2010 wat betreft de bouwactiviteiten, tezamen met het besluit van 22 juni 2012, als één besluit moet worden beschouwd.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 23-04-2014

ECLI: ECLI:NL:RVS:2014:1437

Zaaknummer: 201302554/1/A1

Wetsartikelen: 19 lid 2 WRO, 46 lid 6 Wonw, 1.5 lid 1 Invoeringswet Wabo en 2.1 lid 1 aanhef en

onder c Wabo

RECHTSPRAAK

Alphen aan den Rijn/bestemmingsplan 'Limes'

Strijd met provinciale verordening. SER-ladder.

De plantoelichting bevat in casu geen verantwoording waarin de behoefte aan het bedrijventerrein als gevolg van de vervangings- en uitbreidingsvraag wordt onderbouwd, noch waarom deze behoefte niet kan worden ondervangen door herstructurering of intensivering van bestaande terreinen, dan wel het benutten van ruimte op bedrijventerreinen elders in de regio. De raad heeft toegelicht dat ten tijde van de vaststelling van het plan de SER-ladder niet is doorlopen, nu de precieze invulling van het plan nog niet duidelijk is; zodra concrete plannen voor het bedrijventerrein bekend zijn, zal worden getoetst aan de SER-ladder. De raad heeft voorts desgevraagd toegelicht dat ongeveer de helft van het aantal hectaren van het bedrijventerrein nog niet is uitgegeven. Gelet op het voorgaande heeft de raad de behoefte aan het in het plan voorziene bedrijventerrein niet onderbouwd en daarmee de uitvoerbaarheid van de bestemmingen 'Bedrijventerrein - Uit te werken' en 'Gemengd - Uit te werken', alsmede de wijzigingsbevoegdheid met de aanduiding 'wro-zone-wijzigingsgebied 4' niet inzichtelijk gemaakt. De enkele stelling van de raad dat het aannemelijk is dat het bedrijventerrein binnen de planperiode zal worden gerealiseerd is hiertoe onvoldoende.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 23-04-2014

ECLI: ECLI:NL:RVS:2014:1398

Zaaknummer: 201300172/1/R4

Wetsartikelen: 3.6 lid 1 onder a of b Wro

RECHTSPRAAK

Harlingen/reactieve aanwijzing

Reactieve aanwijzing tegen een omgevingsvergunning die het bouwen van een windmolen toestaat – provinciaal en individueel belang.

Verweerder heeft een aanwijzing gegeven als bedoeld in artikel 3.13, tweede lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, ertoe strekkende dat het besluit tot verlenen van de omgevingsvergunning voor de uitbreiding van het windpark Riedpolder te Midlum, niet in stand blijft.

Eiser stelt dat verweerder niet tot het geven van een reactieve aanwijzing kon overgaan omdat er geen sprake is van een provinciaal belang, althans niet een belang dat noodzakelijkerwijs moet worden beschermd. De rechtbank is van oordeel dat het provinciebestuur in redelijkheid het belang van het voorkomen van een inbreuk op de kwaliteit van het buitengebied in de provincie Friesland en in samenhang daarmee het belang van het voorkomen van verdere ontsiering van het landschap in die provincie, als provinciaal belang heeft kunnen aanmerken. In dit verband is van belang dat verweerder het met het oog op, onder andere, een goede ruimtelijke ordening noodzakelijk heeft geacht beleid ten aanzien van windenergie te ontwikkelen waarin is opgenomen dat men met minder windmolens meer windenergie wil opwekken.

Eiser betoogt verder dat, nu de verleende omgevingsvergunning niet in strijd is met algemene regels die zijn neergelegd in een provinciale verordening het een vereiste is dat het provinciaal belang wel al is opgenomen in bestendig beleid. Volgens eiser is van bestendig beleid geen sprake.

De rechtbank overweegt als volgt. Verweerder heeft een duidelijke beleidskeuze gemaakt door te bepalen dat de ruimte voor nieuwe windmolens beperkt dient te blijven tot drie locaties in de provincie Friesland, namelijk bij de Afsluitdijk, op de kop van de Afsluitdijk en bij het klaverblad te Heerenveen. Door minder windmolens toe te staan en deze te beperken tot de genoemde locaties wordt ‘verrommeling’ van het landschap tegengegaan. Deze beleidskeuze is neergelegd in de Houtskoolschets windstreek 2011, het coalitie-akkoord en de ontwerp-structuurvisie Fryslân Windstreek 2012. De rechtbank is van oordeel dat dit beleid hiermee

voldoende bestendig is vastgelegd. Op grond hiervan bestaat voor verweerder de mogelijkheid tot het geven van een reactieve aanwijzing op dit gebied.

Vervolgens ligt de vraag voor of verweerder in redelijkheid van deze bevoegdheid gebruik heeft kunnen maken. Volgens eiser zijn de ruimtelijke gevolgen van het bouwplan zeer beperkt en is de aanwijzing disproportioneel.

De rechtbank overweegt als volgt. Niet in geschil is dat de plaats waar eiser een windmolen wil bouwen, niet een van de door verweerder aangegeven locaties betreft. In het besluit tot afgifte van de omgevingsvergunning is door het college verder niet getoetst hoe dit besluit zich verhoudt tot de door verweerder ingezette beleidslijn; het college heeft de beslissing ten onrechte getoetst aan de oude beleidslijn van verweerder. Gelet op het door verweerder geschetste belang heeft verweerder naar het oordeel van de rechtbank het algemene, provinciale belang boven het individuele belang van eiser mogen laten prevaleren. Dit brengt de rechtbank tot de conclusie dat verweerder in het onderhavige geval in redelijkheid een reactieve aanwijzing heeft kunnen geven.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 11-03-2014

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2014:1747

Zaaknummer: AWB 13/1539

Wetsartikelen: 3.13 lid 2 Wabo